

FARMEN NETOP NU Sommer 2018 og græs.

Sommeren som står for døren er måske den bedste tid på året for os der har en hjortefarm (syntes jeg)

Græsmarken som skal være vigtigste og måske eneste foder kilde til vores dyr hen over sommeren og efteråret skal trimmes og gøres klar til at give noget godt foder.

Det kræver at græsmarken ikke er for gammel (bør lægges om efter 4-6 år mere om dette i næste nyhedsbrev) marken gødes evt. med NPK gødning og trommeles med en cementtromle.

Man kan skønne, hvor stor en belægning marken kan bære ud fra græsmarkens produktionskurve. I juli måned yder marken normalt 50 FE/ Ha/ dag og i august/ september 30-20 FE/-Ha/dag. Dette svinger dog alt efter vækstbetingelser og jordens bonitet. En hind og opdræt har et foderbehov på hhv. 3,4 FE og 1,7 FE pr. dag. For då og opdræt gælder hhv. 1,9 FE og 1,1 FE pr. dag. Yder marken således 50 FE/ dag, kan der græsse 10 hinder og 10 opdræt pr. Ha. Men samme mark kan i august kun føde 6 stk. af hver. Det vil sige, at behovet for græsningsareal i august er steget til 1,7 Ha. Er dette areal ikke til rådighed, må dyrene tildeles suppleringsfoder.



Det er efter min mening og erfaring en rigtig god ide at have inddelt sin farm i flere hegn, det vil man få stor gevinst af mange gange eks. Vis ved: fold skifte-sortering af dyr- fremstilling af vinterfoder- nedsættelse af orme angreb- indfangning af undslupne dyr- osv.

Vi husker, at fold-skifte, hvor græsningsarealet deles i to, og halvdelen afgræsses og der laves vinterfoder på den anden halvdel, giver den bedste udnyttelse af marken. Når dyrene er flyttet, så afpuddes det hidtil afgræssede areal og gives hvile. Herved sikres god genvækst uden stængel-dannelse, men med netop den blad rige masse, som hjortene ønsker.

Foldskiftet samt udnyttelsen af arealet på denne måde, sikrer strukturfoder til vinterens fodring, samtidig med, at hjortene i foråret kan nå at æde græsset, inden det bliver gammelt og groft. Ved foldskiftet nedsættes smittetrykket for løbe/ tarmorm, da den nye slæt mark kan betragtes som smittefri.

Konservering af græs: OBS. Priserne er fra 1995

Af fodringskonsulent Karin M. Larsen, Landbogården i Hjørring. (Juni 1995), Regionsudvalget for Kvæg i Vendsyssel.

Der vil for mange hjorteholdere være behov for at kunne opbevare græs til vinterfordringen. En velkendt metode er at lave hø af overskudsgræsset her først på sommeren, men i de seneste år er der kommet andre muligheder, f.eks. tørring af græsset til enten grønpiller eller grønhø, og som det nyeste at få græsset presset i baller og pakket ind i plastfolie (wrapning).

Nedenstående er der en kort gennemgang af behandlingsmetoderne, kvalitetsforskelle og fremstillingspriser.

Hø:

Fremstilling Skårlægning midt/sidst i juni. Samtidig skal der være udsigt til tørt vejr i mindst 5 dage. Efter skårlægning spredes græsset straks ud. Det vendes 1 - 2 gange pr. dag, afhængig af vejret Når det er tørt, rives det sammen og presses i småballer (15 - 20 kg). Hø skal vejre i mindst 5 dage, selvom det muligvis virker tørt efter 4 dage er det for kort tid, og der vil ofte blive problemer med holdbarheden. Tørstofprocenten skal være over 85, for at det er lagerfast.

Kvalitet 1.5 - 2 kg pr. FE. 100- 150g

Fordøjelig rå protein pr. FE. Pris Ca. 0.86 kr. pr. FE.

Indpakkede bigballer (Wrap-metode)

Fremstilling Skårlægning som under hø. Forvejres 2 - 3 dage afhængig af vejret Snittes og presses i en arbejdsgang, når det er godt tørt (helst mere end 50% tørstof). Der findes forskellige størrelser af baller, men for det mindre husdyrhold vil minibigballer være mest aktuelt da ballen helst skal anvendes i løbet af 4-5 dage, for at undgå, at den bliver varm. Grunden til at tørstofprocenten skal være over 50 er dels, at der så kan presses flere FE sammen, men samtidig er det også mere holdbart.

Kvalitet 2 - 3 kg pr. FE, 100 - 150 g Fordøjelig rå protein pr. FE. Pris 1, 08 kr. pr. FE.

Tørret græs

Hvis man i stedet for hø eller ensilage ønsker at anvende grønpiller eller grønhø, er det muligt at få græsset løntørret. Det koster 60 - 70 øre pr. FE afhængig af tidspunktet på året. Det er billigst til 1. slæt, som normalt er mest tørt.

I de situationer hvor man ikke har eget græs til at gemme til vinterfodringen, kan det i stedet for andet tilskudsfoder være aktuelt at købe grønpiller.

Disse findes i flere forskellige kvaliteter, både m.h.t. fordøjelighed og strukturværdi.

"Standard "kvalitet er den tungest fordøjelige og billigste kvalitet. Kvalitet ekstra eller plus er dyrere og mere letfordøjelige og har et højere proteinindhold. For hjorte vil standardkvaliteten med 1,7 kg pr. FE og 170 g fordøjelig rå protein pr. FE, være udmærket.

Ud over grønpiller, som består af fint formalet græs presset i piller, kan man få grøncobs, der er finsnittede tørret græs presset i store piller. Det er altså foder med en god strukturværdi, som kan være aktuelt, hvis der ikke er så meget halm til rådighed.

Som noget forholdsvis nyt, er det også muligt, at få græsset tørret og presset i big-baller (grønhø).

Vægt 420 kg, snitlængden af græsset er 6 - 10 cm, hvorved det meste af græssets strukturværdi bevares. Standardkvaliteten er 1,8 kg pr. FE og 200 - 220 g fordøjelig rå protein pr. FE.

Priserne afhænger af kvaliteten, men for standardkvaliteter har jeg fået oplyst følgende priser: Grønpiller: 1,34 kr. pr. FE, Grøncobs: 1,44 kr. pr. FE, Grønhø: 2,00 kr. pr. FE.

Netop denne tid er der ekstra dejligt på hjortefarmen. Der findes vist ikke bedre tidspunkt, end når kalvene springer rundt i hegnet. For krondyrene er kælvingssæsonen lige om hjørnet og for dådyrenes vedkommende lidt senere.

Har man sidste vinter praktiseret fratagning af hjorten senest hhv. 1. og 20. december for krondyr og dådyr; så vil de sidste kalve fødes hhv. 22. juli og 11. august. Hermed er grundlaget lagt for at få store, stærke kalve til tidlig fravænning i efteråret.

I kælvingssæsonen er en tur i hegnet, for at holde øje med kælvinger samt evt. mærke kalve, blevet en vane. Lad det fortsat være en god vane, således at der dagligt holdes opsyn med dyrene. Læg mærke til om kalvene trives? Hold øje med græsudbuddet; er det af passende kvalitet og mængde? På denne måde fås en god føling med besætningen samt tidlig indgriben ved sygdom f.eks. lungeorm. Desuden fås tillidsfulde dyr, der er nemme at arbejde med, hvilket er tilfredsstillendes for alle - såvel dyr som mennesker.

Rigtig god sommer til jer derude, jeg håber I får en masse gode oplevelser (og kalve) her i 2018

Med venlig hilsen

Frank Gade

